

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

**Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη
«Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα –
Τροποποιήσεις στον ν.2776/1999»**

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, τροποποιείται ο Σωφρονιστικός Κώδικας (ν.2776/1999) και οι κυριότερες μεταβολές εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία:

1.α. Απαγορεύεται, πέραν των ήδη προβλεπομένων, η δυσμενής διακριτική μεταχείριση των κρατουμένων και για λόγους που ανάγονται στο φύλο ή τον γενετήσιο προσανατολισμό τους.

β. Διευρύνεται το πλαίσιο δικαιωμάτων των κρατουμένων, με τη δυνατότητα προσφυγής αυτών στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών για τις συνθήκες κράτησης, κατά την οριζόμενη διαδικασία. Το δικαστήριο αντίστοιχα, μπορεί να διατάξει τη λήψη κάθε πρόσφορου μέτρου ή/και την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη του προσφεύγοντα. Προς τούτο, εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό.

(άρθρα 1 - 8)

2.α. Αυξάνεται κατά δύο (2) ο αριθμός των μελών του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.) και επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητές του.

β. Καθορίζεται η διαδικασία για την κατά προτεραιότητα εξέταση, από την Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.), αιτημάτων μεταγωγής κρατουμένων, επιτρέπεται δε, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων και σε ειδικές περιπτώσεις, η επικοινωνία με τον κρατούμενο με τη χρήση μέσων τηλεματικής.

(άρθρα 9 - 11)

3. Αναφορικά με τη διάκριση των κρατουμένων σε κατηγορίες και την οργάνωση των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Εξειδικεύονται οι περιπτώσεις κράτησης ενήλικων κρατουμένων σε Σωφρονιστικά Καταστήματα Αυξημένης Ασφάλειας.

β. Επανακαθορίζονται τα ηλικιακά όρια των νεαρών κρατουμένων.

γ. Ιδρύονται και λειτουργούν σε σωφρονιστικά καταστήματα ή τμήματα που κρατούνται γυναίκες, βρεφονηπιακοί σταθμοί με ειδικό κανονισμό λειτουργίας, που εκδίδεται με υπουργική απόφαση και ρυθμίζει θέματα

αναφορικά με το πρόγραμμα λειτουργίας, τις προδιαγραφές, τον τρόπο στελέχωσής τους κ.λπ.

Περαιτέρω, με κ.υ.α., ιδρύονται στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Γυναικών Ελεώνα Θηβών, Ψυχιατρικό Τμήμα γυναικών κρατουμένων και Νοσοκομειακό τμήμα, ως Ειδικό Κέντρο Υγείας γυναικών κρατουμένων και καθορίζονται όλα τα συναφή θέματα για τη λειτουργία τους (δυναμικότητα, εξοπλισμός, στελέχωση, σύνδεση με τις οικείες μονάδες του Ε.Σ.Υ. κ.λπ.).

δ. Διευρύνονται οι κατηγορίες ειδικών Σωφρονιστικών Καταστημάτων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα Σωφρονιστικά Καταστήματα για Εγκλήματα κατά της Γενετήσιας Ελευθερίας, τα Σωφρονιστικά Καταστήματα Αυξημένης Ασφαλείας, τα Καταστήματα Εργασίας και τα Σωφρονιστικά Καταστήματα Οικονομικών Εγκλημάτων.

ε. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις μεταγωγής κρατουμένων σε ειδικά Σωφρονιστικά Καταστήματα. **(άρθρα 12 - 23)**

4. Συμπληρώνονται οι διατάξεις σχετικά με τη διαβίωση των κρατουμένων εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων και ειδικότερα:

α. Παρέχεται εξ αποστάσεως, με τη χρήση υπηρεσιών τηλεϊατρικής, ιατρική παρακολούθηση και κλινική βοήθεια στους κρατούμενους, σε περιπτώσεις σωφρονιστικών καταστημάτων που λειτουργούν σε απομακρυσμένες ή δυσπρόσιτες περιοχές. Με κ.υ.α., καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος τηλεϊατρικής καθώς και λοιπά θέματα για την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης.

β. Λειτουργεί σε κάθε σωφρονιστικό κατάστημα οδοντιατρικό τμήμα, το οποίο στελεχώνεται από μόνιμο και, σε περίπτωση αδυναμίας, από κατ' επίσκεψη οδοντίατρο. Για την αντιμετώπιση σοβαρών χειρουργικών οδοντιατρικών εργασιών, λειτουργεί χειρουργικό οδοντιατρικό τμήμα στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού.

γ. Προβλέπονται η στελέχωση των σωφρονιστικών καταστημάτων με επαρκή αριθμό μαγείρων και η καθιέρωση ειδικής διατροφής για γυναίκες και βρέφη, με γνωμάτευση ιατρού.

δ. Ρυθμίζονται θέματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμένων, με την προσαρμογή των ρυθμίσεων του Κώδικα στις διατάξεις του άρθρου 74 του ν.4763/2020. **(άρθρα 24 - 41)**

5.α. Επανακαθορίζεται ο ευεργετικός υπολογισμός των ημερών ποινής για κρατούμενους που παρέχουν εργασία οποιασδήποτε μορφής ή παρακολουθούν προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης, φοίτησης σε σχολικές μονάδες ή σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή συμμετέχουν σε εγκεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης τοξικομανών.

β. Διασφαλίζεται το δικαίωμα επικοινωνίας των κρατουμένων με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και μέσω εγκατεστημένων στο σωφρονιστικό κατάστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

γ. Επανακαθορίζεται, επίσης, το πλαίσιο αναφορικά με:

- τη χορήγηση αδειών στους κρατούμενους,
- την τμηματική έκτιση της ποινής κατά της ελευθερίας,
- τις πειθαρχικές ποινές ως προς τα όρια των βαθμών κ.λπ. **(άρθρα 42 - 60)**

6.α. Προστίθενται νέοι λόγοι που υπαγορεύουν την παραγγελία μεταγωγής κρατουμένων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται λόγοι πειθαρχικής φύσης, σχετικοί με τον σεβασμό των δικαιωμάτων με βάση την ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά του φύλου καθώς και συμμόρφωσης σε απόφαση του Δικαστηρίου Εκτέλεσης Ποινών για τις συνθήκες κράτησης.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λήξη εκτέλεσης της ποινής (συνδρομή του κοινωνικού λειτουργού του καταστήματος, για την ανακοίνωση θανάτου κρατουμένου κ.λπ.).

γ. Στο πλαίσιο της μετασφρονιστικής μέριμνας, απαγορεύονται οι διακρίσεις για την επανένταξη και προσαρμογή των αποφυλακισθέντων στο κοινωνικό, επαγγελματικό και οικογενειακό τους περιβάλλον.

δ. Επικαιροποιούνται οι διατάξεις σχετικά με την εποπτεία της εκτέλεσης των ποινών. **(άρθρα 61 - 73)**

7. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για την εφαρμογή επιμέρους ρυθμίσεων του υπό ψήφιση νομοσχεδίου και παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. **(άρθρα 74 - 77)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους: **α)** καταβολής αποζημίωσης στα δύο νέα μέλη του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.), **(άρθρο 9)**

β) ίδρυσης και λειτουργίας σε σωφρονιστικά καταστήματα ή τμήματα που κρατούνται γυναίκες, βρεφονηπιακών σταθμών καθώς και Ψυχιατρικού και Νοσοκομειακού Τμήματος στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Γυναικών Ελεώνα Θηβών, **(άρθρο 14)**

γ) λειτουργίας των νέων κατηγοριών ειδικών Σωφρονιστικών Καταστημάτων (για Εγκλήματα κατά της Γενετήσιας Ελευθερίας, Αυξημένης Ασφαλείας, Οικονομικών Εγκλημάτων, Εργασίας), **(άρθρο 20)**

δ) παροχής ιατρικής παρακολούθησης και κλινικής βοήθειας στους κρατούμενους εντός σωφρονιστικών καταστημάτων που λειτουργούν σε απομακρυσμένες ή δυσπρόσιτες περιοχές, με τη χρήση υπηρεσιών τηλεϊατρικής, **(άρθρο 28)**

ε) ίδρυσης και λειτουργίας σε κάθε σωφρονιστικό κατάστημα οδοντιατρικού τμήματος καθώς και χειρουργικού οδοντιατρικού τμήματος στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού, **(άρθρο 28)**

στ) χρήσης νέων τεχνολογιών για την επικοινωνία των κρατουμένων τόσο με την Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.) κατά την εξέταση αιτημάτων μεταγωγής (μέσω τηλεματικής) όσο και με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον (μέσω εγκατεστημένων στο σωφρονιστικό κατάστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών), **(άρθρα 9 και 48)**

ζ) εφαρμογής ειδικής διατροφής σε συγκεκριμένες κατηγορίες κρατουμένων, **(άρθρο 32)**

η) εφαρμογής του νέου πλαισίου για τις μεταγωγές κρατουμένων (διενέργεια πρόσθετων μετακινήσεων). **(άρθρα 21 και 61 - 64)**

Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από την έκδοση των κατά περίπτωση προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά γεγονότα.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους λήψης μέτρων ή/και επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη του προσφεύγοντα, από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών για τις συνθήκες κράτησης. **(άρθρο 8)** Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από το περιεχόμενο των δικαστικών αποφάσεων και από πραγματικά περιστατικά.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2022

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου